U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci navrhovatele: **P. U.**, proti odpůrci: **předseda Městského soudu v Praze**, se sídlem Spálená 6/2, Praha 2, v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy „Opatření č. 3/2011 předsedy Městského soudu v Praze k zajištění bezpečnosti soudců a zaměstnanců Městského soudu v Praze“, o návrhu Městského soudu v Praze na přikázání věci jinému soudu,

takto:

Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 51/2018 **se přikazuje** Krajskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

[1] Navrhovatel se podáním ze dne 19. 3. 2018 domáhá zrušení Opatření č. 3/2011 předsedy Městského soudu v Praze k zajištění bezpečnosti soudců a zaměstnanců Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2011. Tímto opatřením předseda soudu stanovil, že při vstupu do objektů Městského soudu v Praze jsou advokáti, soudní exekutoři a notáři povinni podrobit se kontrole průchodem detekčním rámem a kontrole zavazadel rentgenem. Navrhovatel upozorňuje na skutečnost, že opatření nebylo nikdy formálně publikováno, ani neformálně zveřejněno. V této souvislosti namítá, že text opatření se dostal do jeho dispozice až dne 6. 11. 2017. Navrhovatel namítá nedůvodnost tohoto opatření a poukazuje na nerovnost, neboť povinné kontroly se nevztahují na soudce a jiné zaměstnance soudu, a dokonce ani na státní zástupce. Opatření považuje za nepřiměřené a poukazuje na narušení vzájemné důvěry a další psychologické a sociologické důsledky, které s sebou toto opatření přináší.

[2] Navrhovatel podal dne 19. 3. 2018 návrh na zrušení shora uvedeného opatření k Městskému soudu v Praze; Městský soud v Praze je místně příslušný k projednání návrhu v souladu s § 7 odst. 2 s. ř. s.

[3] Přípisem ze dne 21. 3. 2018 informoval předseda senátu Městského soudu v Praze, jemuž byla věc v souladu s rozvrhem práce přidělena, účastníky řízení o tom, že jsou dány důvody pro přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu. Předseda senátu poskytl stranám lhůtu k vyjádření a současně je informoval, že uplynutím této lhůty předloží věc k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu.

[4] Navrhovatel k této výzvě uvedl, že neshledává důvody pro přikázání věci jinému soudu. Soudci podle něj nemají natolik silný vztah k předsedovi soudu (který se navíc

v mezidobí změnil), aby mohli být podjatí. Stejně tak podle něj není možné dovozovat jejich vztah k věci. Navrhovatel upozorňuje na skutečnost, že městský soud podjatost ani nepředpokládá, neboť svůj návrh na delegaci opírá o § 9 odst. 2 s. ř. s., který je delegací vhodnou a tzv. jiný důležitý důvod spatřuje v osobě odpůrce, který je předsedou Městského soudu v Praze. Připouští, že tento důvod může typově zakládat podjatost; ta však podle něj není v této věci dána, a tudíž ji nelze podřazovat pod neurčitý pojem jiného důležitého zájmu ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s. Navrhovatel upozorňuje, že přikázání věci je zásahem do práva na zákonného soudce a důvody k takovému postupu musí být obzvlášť silné. Podle navrhovatele tímto důvodem není pouhá institucionální vazba. Závěrem uvádí, že pokud Nejvyšší správní soud shledá důvody postoupení věci jinému soudu, pak navrhuje, aby byl tímto soudem Krajský soud v Praze.

[5] Odpůrce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

[6] Návrh na delegaci byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 10. 4. 2018. Městský soud v Praze žádá o přidělení věci jinému soudu z důvodu vhodnosti ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s. Jiný důležitý důvod spatřuje v tom, že odpůrce je předsedou Městského soudu v Praze, který disponuje vůči soudcům tohoto soudu personální pravomocí, a proto zde může být dán důvod k pochybnostem o případné podjatosti. Napadené opatření obecné povahy se podle něj týká soudu, který je jím vázán a podle něj postupuje.

[7] Nejvyšší správní soud shledal návrh Městského soudu v Praze na přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu důvodným.

[8] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že skutečnost, že odpůrcem je předseda Městského soudu v Praze nepovažuje za tzv. „jiný důležitý důvod“ ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s., ale za důvod ve smyslu § 9 odst. 1 s. ř. s.

[9] NSS v souladu s § 9 odst. 1 s. ř. s. přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců místně příslušného soudu nelze sestavit senát. Toto ustanovení upravuje případ tzv. delegace nutné, která je podmíněna vyloučením všech soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu, který má věc jako soud věcně a místně příslušný projednat a rozhodnout. Přestože věc byla NSS předložena k rozhodnutí o delegaci dle § 9 odst. 2 s. ř. s., zákon nestanoví překážku, která by znemožňovala i v takovém případě rozhodnout o tzv. delegaci "nutné" dle § 9 odst. 1 s. ř. s., pokud z obsahu věci je zřejmé, že jsou pro ni splněny zákonné podmínky.

[10] Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

[11] V projednávané věci měli soudci Městského soudu v Praze přezkoumat zákonnost opatření předsedy tohoto soudu, kterým byly stanoveny podmínky vstupu osob jiných právních profesí (advokátů, notářů a soudních exekutorů) do budov městského soudu. Pro posouzení této věci je zásadní, že se jedná o přezkum zákonnosti postupu předsedy městského soudu. Přestože soudci nejsou vůči předsedovi soudu v klasickém pracovněprávním vztahu a není možné je považovat za jeho „podřízené“, nelze pominout, že předseda soudu jakožto vrcholný funkcionář působí na soudce přidělené k výkonu funkce k tomuto soudu dle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), prostřednictvím různých personálních nástrojů a oprávnění, ať již přímých (např. právo

pokračování

podat na soudce kárnou žalobu) či nepřímých (tvorba rozvrhu práce, kterým je určována náplň práce soudce, rozhodování o přidělení odborných spolupracovníků). U soudců přidělených k tomuto soudu tak nelze vyloučit určitou míru pocitu sounáležitosti vyplývající z této ne zcela obvyklé situace. Nutno také podotknout, že napadené opatření předsedy soudu směřuje k ochraně bezpečnosti soudců a jiných zaměstnanců soudu. Přezkoumávaný akt se tedy dotýká přímo ochrany bezpečnosti soudců, kteří o něm mají rozhodovat.

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené dospěl k závěru, že mohou být dány pochybnosti o nepodjatosti soudců v situaci, kdy by měli rozhodovat o návrhu na zrušení opatření předsedy soudu, který vůči nim disponuje personálními nástroji, a které se dotýká jich samých, konkrétně jejich bezpečnosti (k tomu srov. obdobně usnesení NSS ze dne 30. 9. 2005, čj. 4 As 14/2004-70). Tento názor plyne z obecné právní zásady „*nemo iudex in causa sua*“, podle které nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci, a ve sporu mezi dvěma subjekty musí vždy rozhodovat nezávislý třetí subjekt. Dle konstantní judikatury Ústavního soudu i NSS musí být přitom zachována nejen faktická nezávislost, ale i též tzv. zdání nezávislosti a nestrannosti (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 7. 3. 2007, sp. zn. I. ÚS 722/05; či usnesení NSS ze dne 29. 2. 2008, čj. Nad 4/2008-47). Tato obecná pravidla jsou obecně uznávána jako zásady spravedlnosti, a to i tehdy, jestliže nejsou normativně vyjádřena v pozitivním právu (srov. Knapp, V. *Teorie práva*, C. H. Beck, Praha 1995, str. 83).

[13] Obava z případné podjatosti byla navíc vyjádřena i Městským soudem v Praze. Navrhovatel se k případné podjatosti soudců rovněž vyjádřil, a to jak v návrhu, tak i k následné výzvě soudu. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jsou splněny zákonem stanovené podmínky § 9 odst. 1 s. ř. s. pro přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu. Určení konkrétního soudu ponechal předkládající soud na uvážení Nejvyššího správního soudu; navrhovatel pro případ delegace navrhl Krajský soud v Praze. NSS proto přikazuje věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze, který je soudem nejbližším Městskému soudu v Praze a zároveň i sídlu (bydlišti) účastníků řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu